

”Just nu ser det ut som om framtiden är AKP”

Premiärminister Erdogans parti väntas vinna valet i Turkiet i dag

ISTANBUL. I dag går den turkiska befolkningen för att rösta i Turkiets parlamentsval. De senaste dagarna har genomsträvt av en fientlig valsputt i ett splittrat land. DN har träffat historikern Rifat Bali, som talar om premiärminister Recep Tayyip Erdogan, vars AKP i dag kommer att hemföra sin tredje raka valseger.

DN I TURKIET

Nathan Shachar
DN:s korrespondent

–Vi intellektuella i Istanbul, som grubblar över mänskliga rättigheter, är knappt en krusning på ytan. Det här valet handlar inte om att vår premiärminister är auktoritär eller att han ruskat om våra utrikesrelationer. Det handlar om att 75 miljoner turkar fått det bättre och har jobb! hävdar Rifat Bali.

Både Erdogan och Bali har varit med om att förändra Turkiet på sätt som få ansåg möjliga.

Erdogan har brutit tabut mot islamistiska regeringar, och är efter åtta år vid makten nära sitt stora

mål: att en gång för alla tvinga bort militären från turkisk politik.

Bali är också pionjär på sitt område: han har givit ut böcker om de allra mörkaste kapitlen i landets historia, de som länge var helt eller halvt förbjudna.

BALI LIVNÄR SIG på en förlagsverksamhet med kontor i klädhandlar-distriktet Osmanbey på Istanbuls europeiska sida.

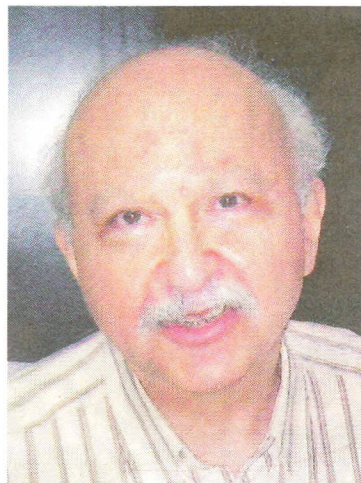
Gatuplanet är en bikupa av högljudd brådska, som en illustration till Turkiets farligt överhettade ekonomi. I en skrubbd utan fönster på andra våningen sitter Bali mellan bokfyllda väggar och rekonstruerar republikens stormiga 1920- och 1930-tal.

För åtta år sedan, efter Erdogans första seger, träffades vi här. Bali var då tämligen ängslig.

–Det gick inte som jag trodde. Jag var rädd för en hårdhänt islamisering. Men AKP har drivit en ultrakonservativ snarare än en islamistisk linje: ingreppen mot internet, mot pornografi, åtal mot journalister. Vad gäller alkohol, kvinnors klädsel och de islamistiska paradnumren har man legat lågt.

Hittills har Erdogan haft många bildade liberaler och radikaler med sig.

De ser inte ut att överge honom

”AKP har drivit en ultrakonservativ snarare än en islamistisk linje”, säger historikern Rifat Bali.

FOTO: NATHAN SHACHAR

trots all hans moralism och konservatism.

–Vänstern och radikalerna är redo att omfamna vem som helst om han kan få militärerna på reträtt. För dem är detta huvudfrågan. Och de är inte heller missnöjda med att Erdogan kylt av relationerna till USA och Israel.

Men islamiseringen då? AKP var ju en revolt mot det gamla systemets inskränkningar i trosutövningen.

–Det behövs inga dekret. Islamiseringen går av sig själv, den är

en social kraft. Erdogans väljare har fler barn än det gamla systemets anhängare. I allt fler miljöer är det självklart att ingen dricker öl, klär sig utmanande eller äter ute under fastemånaden. AKP och Erdogan befinner sig i politikens drömtillstånd, deras vilja är i fas med verkligheten!

PREMIÄRMINISTERN HAR ett explosivt humör. En skämttecknare som avbildade honom som en katt intrasslad i ett garnystan stämdes, ett öde som drabbat många kolleger. Antalet journalister i fängelse är nästan lika stort som antalet militärer.

–Erdogan är mycket intelligent, säger Bali, men han saknar all distans till sig själv. Han ser konspirationer och stämplingar överallt.

Är det gamla systemet, Mustafa Kemal Atatürks sekulära republik, förpassat till historien? Kan den så kallade kemalisten någonsin komma tillbaka?

–Just nu ser det ut som om framtiden är AKP. Men lyckan vänder så fort. Glöm inte vi har haft oavbruten tillväxt i åtta år. Det har funnits jobb och pengar till de stora sjukvårds- och pensionsreformer. De, inte islam, är framgångens nyckel.

NATHAN SHACHAR
DN:s korrespondent
naranjal@gmail.com